

Kuća ljudskih prava
Selska cesta 112c, HR-10000 Zagreb
t: +385 (0)1 457 23 98
f: +385 (0)1 457 23 99
kontakt@documenta.hr
www.documenta.hr

MB: 1925199. OIB: 09095322581
Raiffeisen bank Austria d.d.
Broj računa: 2484008-1102930793

Zagreb, 15. siječnja 2013.

- MEDIJIMA-

LOGOR BUČJE - 21. OBLJETNICA OSLOBOĐENJA ZATOČENIKA -priopćenje za medije-

16.01.1992 na Gavrinici u Pakracu izvršena je razmjena posljednjih zarobljenika logora Bučje, čime je došao kraj patnji i stradanjima u tom ozloglašenom kompleksu.

Danas, dvadeset i jednu godinu nakon razmjene i oslobođenja zatočenika logora Bučje, želimo upozoriti javnost na sporst pravosuđa u procesuiranju ondje počinjenih zločina. Stoga apeliramo na sve nadležne institucije da do kraja istraže tamošnja događanja i procesuiraju sve odgovorne. Pozivamo sve organizacije koje se bave pitanjima ratnih stradanja, preživjele zatočenike i povratnike koji imaju određena saznanja da pomognu rasvjetljavanju ovih događanja. Kultura istinskog uvažavanja i poštivanja žrtve temelji se na vjerodostojnim podacima, koji su nužan preduvjet za istinsko uvažavanje svih žrtava.

Već u kolovozu 1991. godine, pripadnici srpskih vojnih, paravojnih i policijskih postrojbi počinju odvoditi civile i pripadnike MUP-a i ZNG-a (kasnije HV-a) mahom hrvatske nacionalnosti sa šireg zapadnoslavenskog područja. Isti bivaju ispitivani i mučeni na više lokacija u okolici Bučja. Prvi logoraši odvedeni su u selo Grđevicu, neki su privremeno zatočeni i u Branešćima, no vremenom su svi zatočenici dovedeni u Bučje, gdje je formiran logor. Zatočenici su smješteni u zgrade Veterinarske stanice, Šumarije, Osnovne škole i Stare općine. U krajnje nehumanim uvjetima, prolaze teške oblike psihičke i fizičke torture, a još neutvrđen broj zatočenika umire uslijed mučenja. Dio zatvorenika razmijenjen je tijekom kolovoza i listopada 1991. Uslijed uznapredovalih oslobađajućih akcija HV-a na tom području u prosincu 1991., preostali logoraši evakuirani su u logor Stara Gradiška. Konačno oslobođenje preživjeli zatvorenici dočekali su tek u službenoj razmjeni u siječnju 1992. godine.

Još uvijek ne raspolažemo vjerodostojnim, provjerljivim podacima o broju zatočenih u samom logoru Bučje. Pretpostavlja se da je kroz spomenuta mjesta zatočenja u periodu od kolovoza 1991. do siječnja 1992. prošlo **oko 200 logoraša**. Među zatočenicima je bilo žena i djece. Dio logoraša činili su i pripadnici srpske nacionalnosti koji su odbili priključiti se srpskim paravojnim formacijama ili su na neki način surađivali s hrvatskim vlastima. Najmlađi zatočenik imao je 4 godine. Još uvijek se ne zna sudbina **21 nestalog logoraša**. Do sada su pronađena i identificirana samo tri ubijena zatočenika.

Organizacije osnivačice: Centar za mir, nenasilje i ljudska prava Osijek, Centar za mirovne studije, Građanski odbor za ljudska prava, Hrvatski helsinški odbor za ljudska prava. **Upravni odbor:** Živana Hedbeli, Pero Jurišin, Goranka Lalić, Zoran Pusić.

Predsjednik upravnog odbora: Zoran Pusić. **Voditeljica:** Vesna Teršelič. **SWIFT:** RZBHHR2X. **IBAN:** HR3824840081102930793.

Za ratne zločine počinjene u periodu od kolovoza 1991. do siječnja 1992. u spomenutom logoru, do ovog trenutka, Županijski sud u Požegi donio je osam presuda. Šest počinitelja pravomoćno je osuđeno, a jedna presuda nikad nije potvrđena zbog obustave kaznenog postupka radi smrti optuženog. Jedna je presuda oslobađajuća¹. U tijeku je još nekoliko istražnih postupaka. Nezadovoljni sporošću i nedjelotvornošću kaznenog progona počinitelja zločina u logoru Bučje, predstavnici *Udruge hrvatskih vojnih invalida Domovinskog rata Pakrac*, neki od njih i sami preživjeli zatočnici, podnijeli su kaznene prijave protiv dvadesetak osoba.

Ovom prilikom želimo još jednom upozoriti da je nužno istražiti, utvrditi i javno iznijeti činjenice o svim ratnim zločinima i drugim teškim povredama ljudskih prava. Rasvjetljavanje sudbine nestalih početni je korak u vraćanju dostojanstva žrtvama. Povijesno pamćenje temeljeno na činjenicama preduvjet je “ozdravljenja” društva. Normalizacija odnosa, pomirenje i suživot mogući su tek utvrđivanjem činjenica o stradalima i kažnjavanjem odgovornih za počinjena zlodjela.

Pozivamo sve koji imaju saznanja o žrtvama, okolnostima njihovih stradanja da nam se jave kako bismo sastavili što cjelovitiji i vjerodostojniji popis žrtava rata, ne samo pakračkog kraja, nego i cijele Hrvatske.

Documenta – Centar za suočavanje s prošlošću

1 Zoran i Goran Pašić 1995. godine u nazočnosti su osuđeni na 3 godine zatvora, Predrag Sarajlija osuđen je 1996. na 6 godina, Vlado Kaurin iste te godine osuđen je 20 godina, Nikola Dragušin osuđen je na 20, a Milanko Stanisavljević 1995. godine osuđen je, u odsutnosti, na 10 godina zatvora.